

INTRAFAMILIAAL GEWELD

Wat kan het parket doen?

Nele Poelmans
Substituut-procureur des Konings
Sectie Jeugd en Gezin parket Antwerpen afdeling Mechelen

INHOUDSTAFEL

1. Achtergrond
2. Onmiddellijke maatregelen parket
3. Beslissingsmogelijkheden parket na onderzoek

1. Achtergrond

- Mentaliteitswijziging doorheen de jaren
- Van: *“We moeien ons niet met wat er tussen 4 muren gebeurt...”* naar prioriteit in veiligheidsplannen
- Van repressieve aanpak naar multidisciplinaire aanpak en samenwerking met hulpverlening
- IFG wordt ernstig genomen!

1. Achtergrond

- Niet altijd gemakkelijk om de feiten te bewijzen...
 - Tegenstrijdige verklaringen, geen getuigen
 - Slachtoffer is bang en durft de waarheid niet vertellen
 - Slachtoffer wijzigt verklaring of trekt klacht in
- Niet altijd zwart-wit: onderscheid dader-slachtoffer
- 2 momenten waarop parket een beslissing moet nemen:
 - vlak na de feiten bij contactname door de politie (zwaardere feiten en feiten met hoog risico)
 - indien het onderzoek is afgerond en alle PV's zijn overgemaakt

2. Onmiddellijke maatregelen parket

- Voeren van een onderzoek kan enige tijd in beslag nemen.
- Soms zijn onmiddellijke maatregelen aangewezen om veiligheid slachtoffer te waarborgen en/of onmiddellijk signaal te stellen naar dader toe.
- Telefonische contactname van parketmagistraat door politie

- Nadruk ligt op veiligheid
- Opties:
 - Voorleiding voor de onderzoeksrechter
 - Maatregel naar minderjarige kinderen toe
 - Tijdelijk huisverbod

2.1. Voorleiding voor de onderzoeksrechter

- Parket kan verdachte voor maximum 48 uur arresteren. Onderzoeksrechter kan verdachte
 - voor langere tijd aanhouden (= bevel tot aanhouding)
 - In vrijheid stellen onder voorwaarden
- Bij bevel tot aanhouding: verdachte wordt overgebracht naar de gevangenis en zal binnen de 5 dagen voor de Raadkamer moeten verschijnen
- Mogelijke voorwaarden bij vrijheid onder voorwaarden:
 - Contactverbod met slachtoffer / straatverbod
 - Verplichte begeleiding
 - Verbod van alcohol- en/of druggebruik
 - ...

2.1. Voorleiding voor de onderzoeksrechter

- Bij schending van de voorwaarden zal verdachte opnieuw voor onderzoeksrechter moeten verschijnen.
- Schending voorwaarden = bevel tot aanhouding
- Na afsluiting gerechtelijk onderzoek beslist Raadkamer of er voldoende bezwaren zijn om verdachte naar de correctionele rechtbank te verwijzen.
- Steeds ook aanmelding bij FJC

2.2. Maatregel ten aanzien van minderjarige kinderen

- Bij IFG in een gezin met minderjarige kinderen zal er steeds ook een jeugddossier aangemaakt worden.
- Parket gaat via sociaal onderzoek na of er een verontrustende opvoedingssituatie (VOS) is.
- Vrijwillige hulpverlening wordt aangeboden
- Indien geen vrijwilligheid: maatregelen op vlak van jeugdbescherming (aanmelding OCJ of VK en onderzoek maatschappelijke noodzaak)

2.2. Maatregel ten aanzien van minderjarige kinderen

- Bij acute gevaarssituatie: vordering bij hoogdringendheid van de jeugdrechter met het oog op (crisis)plaatsing
- Soms wordt ervoor gekozen om niet strafrechtelijk in te grijpen maar de gezinssituatie verder op te volgen als VOS
- Bijvoorbeeld:
 - gebrek aan medewerking door het slachtoffer
 - wederzijdse slagen
 - onvoldoende bewijzen

2.3. Tijdelijk huisverbod

- Sinds 2012 een extra instrument in de strijd tegen IFG
- Indien de aanwezigheid van een meerderjarig persoon in de verblijfplaats een ernstig en onmiddellijk gevaar oplevert voor de veiligheid van één of meer personen die dezelfde verblijfplaats betrekken
- Geen strafbaar feit vereist
- Staat los van eventuele latere strafvervolgning
- Niet beperkt tot koppels
- Maximale termijn 14 dagen, verlengbaar door de Familierechtbank met ten hoogste 3 maanden

2.3. Tijdelijk huisverbod

- 3 aspecten:
 - plicht om gemeenschappelijke verblijfplaats onmiddellijk te verlaten
 - verbod om die verblijfplaats te betreden, zich er op te houden of er aanwezig te zijn
 - verbod om contact op te nemen met de personen die er verblijven
- Opvolging door justitieassistent
- Aanmelding FJC
- Bij overtreding van het tijdelijk huisverbod: voorleiding onderzoeksrechter mogelijk

3. Beslissingsmogelijkheden van het parket na onderzoek

1. Zonder gevolg (seponering)
2. Bemiddeling en maatregelen
3. Rechtstreekse dagvaarding

3.1. Zonder gevolg (seponering)

- Zijn de feiten bewezen?
- Maken de feiten een misdrijf uit?
- Indien bewezen: is het nog opportuun om de verdachte te vervolgen?
 - Rekening houden met ernst van de feiten
 - Hulpverlening opgestart?
 - Rust weergekeerd?

3.2. Bemiddeling en maatregelen

- Artikel 216ter Wetboek van Strafvordering
- Afhandeling op parketniveau

Voorwaarden:

- Dader heeft (quasi) blanco strafregister
- Recente feiten
- Dader moet feiten erkennen

3.2. Bemiddeling en maatregelen

Inhoud:

- Opvolging door justitieassistent
- Bemiddeling tussen dader en slachtoffer over vergoeding van de schade
- Opleggen bijkomende maatregel
 - Therapie of begeleiding (psychosociale begeleiding, behandeling voor alcohol- of drugsprobleem)
 - Gedragstraining (bijvoorbeeld: agressie)
 - Dienstverlening van maximum 120 uren
- Verdachte dient voor parketmagistraat te verschijnen en tekent overeenkomst waarbij hij instemt met zijn voorwaarden
- Proeftermijn van 1 jaar

3.2. Bemiddeling en maatregelen

- Indien BEM-procedure lukt = vergoeding schade en naleven opgelegde maatregel
=> verval strafvordering
- Indien BEM-procedure mislukt = schade niet vergoed en/of niet naleven maatregel
=> dagvaarding

3.3. Dagvaarding

- Dader wordt via deurwaardersexploot opgeroepen voor de correctionele rechtbank
- Het slachtoffer wordt per brief uitgenodigd om zich burgerlijke partij te komen stellen.
- Indien partijen nog samenwonen, gebeurt de oproeping van het slachtoffer via de politie.
- Op de zitting zet de parketmagistraat de feiten uiteen en vordert de straf.
- Beklaagde kan zich zelf verdedigen of zich laten bijstaan door een advocaat.

3.3. Dagvaarding

Mogelijke beslissing van de rechtbank:

- Vrijspraak
- Gevangenisstraf en/of geldboete
- Opschorting
- Probatione opschorting
- Veroordeling met (probatione) uitstel
- Autonome werkstraf
- Autonome probatione straf
- Elektronisch toezicht
- Internering
- Nieuw: IFG-opvolgingskamer

Bedankt voor uw aandacht